

Referat af møde i VA's verdensmålsudvalg

Tirsdag den 28. maj 2024, Gadekæret.

Deltagere: Vinie Hansen (Formand, VA's bestyrelse), Johnnie Flindt (VA's bestyrelse og Gadekæret), Astrid Hansen (4 Række), Bente Baudier (4 Række), René Fuglsang (Grønningen), Karin Tannebæk Christiansen (Grønningen), Janni Mortensen (6 Vest), Karsten Wenneberg (6 Vest), Jens Thejsen (Hyldespjældet), Henrik Hansen, Charlotte Birkved (Askerød), Gitte Hansen (Askerød), Lise Kaadach (4 Nord), Camilla Uldbjerg Lund (4 Nord), Henning Larsen (4 Syd), Maja Reutzer (4 Syd), Palle Elmer Jensen (Kanalens Kvarter), Peter Gliner (Blokland), Annette Larsen (Gadecæret), Rikke Porting Høffding (Gadecæret), Anita Ørsig (Gadecæret) Povl Markussen (Albertslund Verdensmål Center).

Rundvisning i Gadecæret / v. Annette Larsen og Rikke Porting Høffding – medlemmer af afdelingsbestyrelsen.

Vinie Hansen bød velkommen til mødet.

Herefter viste Annette Larsen og Rikke Porting Høffding udvalgsmedlemmerne rundt i afdelingen.

Rundvisningen startede ved Mosegården, hvor afdelingens ejendomskontor og fælleshus ligger. Herudover har afdelingen også en sal, som bruges til forskellige beboeraktiviteter som for eksempel banko. Afdelingen har 654 boliger, som fordeler sig fra 1-5 rums boliger med både små og større haver.

Herefter fortsatte turen ned til afdelingens sø, som er hjertet af Gadecæret. På pladsen ved søen afholdes forskellige arrangementer for beboerne, blandt andet Sankt Hans og Loppemarked. Afdelingen værner meget om søen og bruger meget tid på den. Der er blevet nedsat et søudvalg, som består af en gruppe meget aktive og engageret beboere, som sørger for at passe og pleje søen. Udvalget sørger blandt andet for, at der ikke kommer for mange alger, tjekker op på livet i søen, og på hvilke dyrearter der er.

Søens tilstand har været dårlig, så afdelingen har det sidste halvandet års tid brugt en del tid og ressourcer på at redde den. Afdelingen har fået hjælp af en konsulent, som har hjulpet med at lave et årshjul ift. hvordan, der passes bedst på søen. Det er noget, afdelingen skal arbejde med de næste 3-5 år. Det har været en meget lærerig proces, som har givet en masse ny viden om, hvad der skal gøres for at passe bedst muligt på søen. Blandt andet bliver græsset rundt om søen slået i etaper, så der altid er noget langt græs i kanten, som ænderne kan gemme sig i. Herudover er afdelingen ved at finde ud, hvad der er det rigtige at gøre ift. de mange træer, der står omkring søen, da løvfaldet er dårligt for søen.

Vandet i søen kommer fra regnvand, som samles op på tagene og afledes via LAR.

Rikke og Annette fortalte, at afdelingen også har et aktivt udeudvalg. Afdelingen har fået bevilliget nogle midler fra Ishøj Kommune og er i samarbejde med kommunen ved at undersøge, hvordan afdelingen kan gøres endnu grønnere. Blandt andet arbejdes der på at plante stauder i kummerne langs boligerne og i bedene rundt omkring i afdelingen.

Herefter fortsatte turen til Gadecærets genbrugsgård. Her fortalte Anita Ørsig, talsmand for genbrugsgården, om organiseringen mm. Genbrugsgården har 15 container fraktioner. Herudover har genbrugsgården en byttecentral, hvor beboerne kan aflevere og hente ting – alt fra porcelæn, elektronik, legetøj og møbler. Byttecentralen bruges flittigt af afdelingens beboere, og de er glade for,

at der er et sted, hvor andre kan få glæde af de ting, man ikke selv længere skal bruge. Det er også muligt at låne en vogn, hvis der skal flyttes større ting. Genbrugsgården har også en tøjbiks og en bogcafé, og genbrugsgården bliver generelt brugt af rigtig mange beboere. Genbrugsgården drives af 10 frivillige, og der er åbent onsdag eftermiddag og søndag formiddag. Der er minimum 2 frivillige til stedet, når genbrugsgården har åben.

Efter besøget på genbrugsgården fortsatte turen gennem afdelingen, hvor udvalget så nogle af de små gårde, som ligger mellem boligerne i afdelingen. I en af gårdene var der sat wire op mellem nogle store pæle og plantet solsikker, som skal vokse op ad pælene. I en af gårdene var der blevet etableret en ny legeplads, og i en anden var der lavet et stort bed, hvor der tidligere havde været en petanquebane. Annette og Rikke fortalte, at man håber at kunne plante flere blomster i gårdene og lave fere staudebede i afdelingen. Det er blandt andet noget af det, afdelingen har fået sparring af Ishøj Kommune omkring. En af udfordringer er dog, at jorden er dårlig, hvorfor der har været en del udgifter ift. at få nyt jord. Annette og Rikke fortalte, at flere af de bede, der er rundt omkring i afdelingen, vandes og passes af beboerne.

Udvalgsmedlemmerne fik også set Gadekærets insekthotel, som er placeret på den store plads i afdelingen. Annette og Rikke fortalte, at man gerne vil have mere liv på pladsen og er ved at undersøge, om der kan plantes blomster og evt. sættes store krukker, der kan plantes i. Der var blandt andet sået forskellige aflæggere ved træerne på pladsen.

Tilbage i fælleshuset takkede Vinie Hansen for rundturen, og der blev stillet spørgsmål til udvalgsmedlemmerne fra Gadekæret.

Det blev nævnt, at det var dejligt at mærke det store engagement, der er i afdelingen, og dejligt at så mange beboere gerne vil bidrage. Herudover blev det nævnt, at det er tydeligt at se, at der er lagt et stort stykke arbejde i afdelingen, og at beboerne og de frivillige går op i det.

Rikke og Annette fortalte, at der er mange frivillige i afdelingen. Afdelingen har blandt andet, udover søudvalget, et byggeudvalg, et aktivitetsudvalg, en udeudvalg og en bankoklub. Der er ca. 40 frivillige i afdelingen, og størstedelen har været med i mange år. Det blev drøftet, at det kan være en udfordring at finde frivillige i andre afdelinger. I Gadekæret informeres der blandt andet på beboermøderne om de forskellige udvalg. Hvis beboerne skal være frivillige, er det vigtigt, at det er noget, der interesserer dem, og noget de motiveres af. I afdelingen har man også forsøgt at opstarte børnedemokrati, som ikke lykkedes. Vinie nævnte, at børnedemokrati er en del af VA's nye målsætnings- og handlingsprogram, og noget afdelingerne kan hjælpe hinanden med at sparre og vidensdele om.

Genbrugsgårde

På sidste møde i Verdensmålsudvalget blev det foreslået at tage genbrugsgårde op som tema, så der kunne deles viden og erfaringer på tværs af afdelingerne i forhold til etablering, organisering, bemanning mm.

Astrid Hansen fortalte, at genbrugsgården i 4 Række har eksisteret i 12-13 år. Genbrugsgården fungerer rigtig godt. Det er et lokalt mødested, og der er altid beboere i genbrugsgårdens åbningstider. Genbrugsgården er organiseret af en styregruppe på ca. 6 frivillige personer, og der er altid to frivillige til stede, når genbrugsgården holder åben. Der holdes møde en gang i kvartalet, hvor driften i genbrugsgården planlægges.

Genbrugsgården holdes åben af driften hver mandag, onsdag og fredag og af frivillige beboere søndag mellem kl.10-12. I genbrugsgården er der også en byttecentral med blandt andet legetøj og bøger. Herudover har beboerne mulighed for at låne haveredskaber, trillebør mm.

4 Række har også 20-25 genbrugsvejledere. Nogen er meget aktive og andre mindre aktive. Det er en god måde at få frivillige til genbrugsgården på.

Genbrugsgården er vigtig for afdelingen fordi, den blandt andet giver et rum, hvor der kan tales med beboerne om genbrug. De frivilliges engagement smitter, og det er med til at skabe nogle gode samtaler og et godt naboskab. Herudover er samarbejdet med driften ift. genbrugsgården også vigtig.

Povl Markussen fortalte om genbrugsgården i Hyldespjældet. Genbrugsgården er over 30 år gammel, og giver beboerne mulighed både at genbruge og sortere deres affald.

Genbrugsgården i Hyldespjældet drives af frivillige beboere. Der er åbent søndag fra kl.14-16 og en time hver tirsdag aften i sommerperioden. De frivillige er organiseret i fire hold af 3-4 personer, som har vagt hver 4. søndag. Herudover er der en række potentielle frivillige, som er med på mail-listen og genbrugsgårdens Facebookgruppe. Povl fortalte, at der er et godt socialt netværk blandt de frivillige, og at det er med til at skabe andre netværk ude i afdelingen.

Det er et princip ift. genbrugsgården, at beboerne selv har ansvar for deres affald. Beboerne skal selv sortere de ting, de kommer med, og så hjælper de frivillige, hvis der er brug for det.

Povl fortalte, at man i Hyldespjældet har designet en ny genbrugsplads, hvor der kommer mere "direkte genbrug", så beboerne i højere grad får mulighed for at aflevere, bytte og hente ting.

Udover genbrugsgården har Hyldespjældet også en tøjbytte-bod, som en anden gruppe af frivillige står for.

Affaldssortering

Povl Markussen forklarede om forskellige affaldssystemer, og der blev delt erfaringer i forhold til affaldssortering, og til hvordan man kan få beboerne med.

Povl fortalte, at affaldssortering starter inden i de private hjem. Hvis affaldssorteringen ikke fungerer i køkkenet, så fungerer det ikke ved affaldssystemerne.

Plads kan være en udfordring ift. sortering, så det er vigtigt, at den plads man har udnyttes bedst muligt. Der er mange forskellige løsninger ift., hvordan man kan få det til at fungere. Det er vigtigt, at affaldssorteringssystemerne er let tilgængelige ift. skraldet, så det er nemt at bruge. Den mest optimale plads til affaldssortering er under køkkenvasken, og den skal derfor udnyttes bedst muligt. Det er meget individuelt, hvad der fungerer ift. affaldssortering, og derfor også meget svært at lave et system, som passer til alle beboere. Man skal finde ud af, hvad der passer bedst til den enkelte. En måde at optimere pladsen på kan f.eks. være, at stativet til skraldeposen ikke placeres midt på lågen, men ude i siden så der er plads til to stativer. Povl Markussen gav forskellige eksempler på, hvordan man sorterer affald korrekt.

Albertslund Verdensmål Center har lavet det, de kalder "Tvivlens kasse", hvor der gives eksempler på, hvordan man sorterer forskelligt affald korrekt. Folk vil som udgangspunkt gerne gøre det rigtigt, så det er en god måde at få folk med på og skabe en dialog og viden om konkret affaldssortering. En måde at få beboerne med på er at oplyse og udbrede viden omkring affaldssortering. Det er derfor også vigtigt, at beboerne ved, hvor de kan henvende sig og stille deres spørgsmål. Det kan f.eks. være på genbrugsgårdene rundt omkring i afdelingerne.

En stor udfordring ift. affaldssortering er, at alt for meget madaffald lander i restaffald, hvilket betyder, at en masse ressourcer går til spilde. Det er vigtigt at få folk til at sortere deres madaffald, for

hvis madaffaldet sorteres, er det også lettere at få folk til at sortere andet affald. Information til beboerne er helt essentiel ift. affaldssortering. Povl Markussen nævnte, at Albertslund Verdensmål Center gerne hjælper med at lave en pjece til boligafdelingerne.

Povl Markussen fortalte, at Appen Perfect Waste kan være en god hjælp ift. at sortere sit affald. Via appen kan man scanne stregkoden på diverse vare, og så giver appen vejledning ift. sortering af emballage mm. Appen giver mulighed for at gøre affaldssortering endnu nemmere, samtidig med at så meget som muligt af affaldet kan blive genanvendt.

Det blev nævnt, at Kanalens Kvarter allerede har et godt samarbejde med Verdensmåls centeret, som blandt andet hjælper med information til beboerne i afdelingen. Der blev opfordret til at bruge Verdensmålscenteret og deres store viden om emnet.

Afslutningsvis fortalte Povl, at Biodiversitetsparken i Albertslund indvies den 11. juni.

Runde med nyt fra afdelingerne

I Hyldebjerg er der vedtaget en genplantningsplan, da der i forbindelse med renoveringen i afdelingen er blevet fældet omkring 80 træer. Derfor er afdelingen nu i gang med at finde frem til, hvad der skal plantes rundt omkring i afdelingen. Afdelingen har fået støtte fra Albertslund Kommunes biodiversitetspulje, som er brugt på forskellige hjemmehørende planter til udearealerne i afdelingen.

Det blev foreslået, at frøsamling og frøbytning kunne være et emne til et kommende møde i udvalget. Herunder hvor man kan finde frø, hvordan man samler dem, hvordan man får dem til at spire, samt hvordan beboerne kan inddrages.

Herudover blev der spurgt ind til, om nogle afdelinger har nyttehaver og foreslået, at dette kan tages op som punkt på næste udvalgmøde, som afholdes i Hyldebjerg. Herunder hvordan man laver nyttehaver, og hvordan det organiseres i afdelingerne.

Det blev nævnt, at det også kunne være interessant at drøfte, hvad det gør for fuglelivet i afdelingerne, når der fældes en stor del træer f.eks. i forbindelse med renoveringer i afdelingerne. Herunder hvordan der kan laves flere redekasser og fuglekasser i afdelingerne.

Et af udvalgsmedlemmerne fra 4 Syd fortalte, at afdelingen har haft et samarbejde med den lokale skole, hvor specialklasserne har været med til at bygge insekthoteller til afdelingen i forbindelse med biologiundervisningen i skolen. Indtil videre har eleverne bygget 18 insekthoteller, og det næste projekt er, at de skal være med til at lave pindsvine-bo til afdelingen. Samarbejdet har været meget givende, og der blev givet en opfordring til at bruge og samarbejde med lokale aktører, som f.eks. skoler og specialklasser. Herudover blev det foreslået, at insekthoteller også kunne være et punkt til et kommende møde i udvalget.

Planlægning af næste møde

Næste møde i Verdensmålsudvalget afholdes den 5. september i Hyldebjerg. Vinie Hansen takkede for et godt møde.